

Arbetslivskonferens i Säfte

Bok om målare i Säfte gav debatt om arbetslivet

Den arbetslivskonferens som pågår i Säfte mellan torsdag och lördag inleddes med en sessions- och diskussionskväll i Huvudkontoret på torsdagen.

Flera forskare talade kring arbetslivsfrågor ur olika aspekter - ofta med Säfte som utgångspunkt.

Initiativtagare till konferensen är säfflesonen och forskaren Åke Sandberg. Hans ursprungliga idé var att på något sätt presen-

tera sin nyskrivna bok i Säfte och kom då på idén att göra det till en arbetslivskonferens.

- Jag kommer snart ut med en bok om Säftles målare på 30-talet. Jag hade tänkt presentera boken på Holgers konditori eftersom det var där som målarna bestämde sig för att starta en fackförening. Sedan började jag diskutera med andra och kom fram till att det vore roligt att göra något större av det, säger Åke Sandberg.

Gemensam nämnare

Bokpubliceringen har dock blivit försenad och boken är inte tryckt och färdig än.

- Så nu får jag presentera boken på Holgers i alla fall, någon gång i höst, säger han.

Men en arbetslivskonferens blev det och syftet med den är att vara en bred konferens, öppen för vem som helst, där forskare och praktiker ska mötas i en diskussion.

Kommunstyrelse politikerna Halvar Pettersson och Jan Norlin inledde torsdagskvällen med några ord om Säftles näringsliv.

Hans Hillerström som är direktör för Satron AB i Säfte fortsatte. Han talade om Säftles näringsliv och utvecklingsmöjligheter.

Casten von Otter som är pro-

fessor och ledare för forskarstation Bergslagen talade om hur man ska skapa nya jobb i en bruksort.

Behålla ungdomarna?

Trots att de två talarna kommer från väldigt olika positioner i samhället hade deras anföranden en gemensam nämnare. De ställde sig nämligen frågorna: Hur ska man få de i unga på små orter som Säfte att stanna kvar och skaffa sig arbete där?

Och:

Varför är det så ofta så att de som flyttar till större orter, oftast universitetsstäderna, för att skaffa sig höga utbildningar blir kvar på den större orten?

De frågorna kom att bli huvudtemat för kvällen som också senare utnyttjade i en mera konkret diskussion om vad man ska göra åt problemet.

Då och nu

Fackföreningsrörelsen, dess roll nu och då, var ännu ett tema för kvällen.

Åke Sandberg presenterade

MARIE KARLSSON

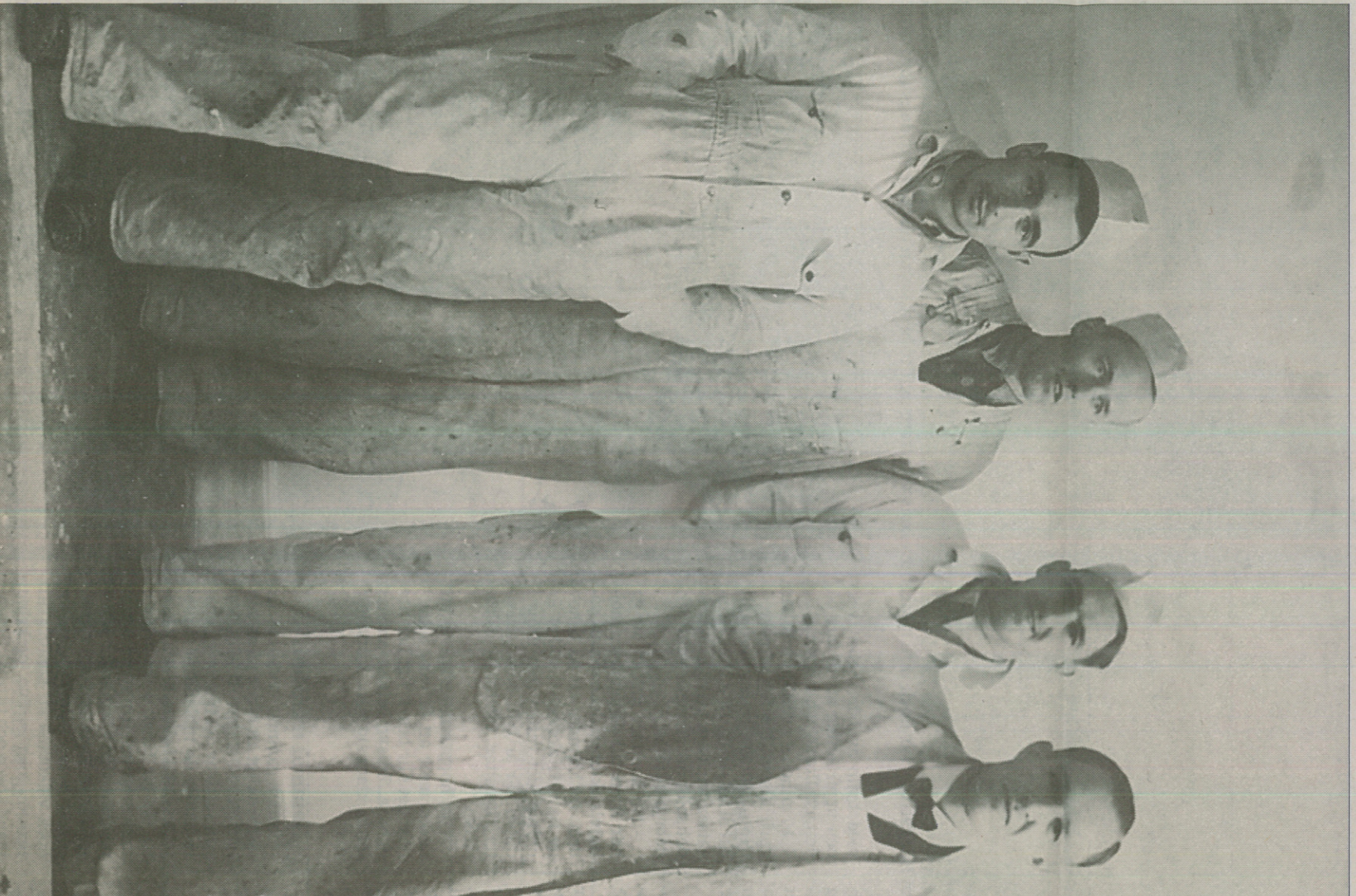
kort sin bok som 30-talets målare Säftles deras arbete, fackliga arbete, fridid och familj och bygger på intervjuer med målarna och deras familjer. Hans egen far Gunnar Sandberg är en av målarna och han fanns med på konferensen.

Hans Karlsson, avtalssekreterare på I.O, var inbjuden och höll ett anförande om flexibelt arbete och kollektivavtal - då och nu.

- Det fackliga arbetets hörnstenar är löftet, a-kassa och kollektivavtalet. Så var det i början när fackföreningarna startades och så är det än idag, sa han.

Men trots att arbetstagarnas situation alltid är viktig så måste man ändå möta produktionskrav på effektivitet, och det kan till exempel ske genom kompetensutveckling. En lagom blandning av effektivitet och trygghet är bäst, sa Hans Karlsson.

Kvällen avslutades med forskaren Margareta Ståls intressanta presentation av inventeringen av fackföreningarnas fänot.

Målarerna Arnold Eriksson, Gunnar Sandberg, Erik Olsson samt målarmästare Oscar Abrahamsson. Fotot togs omkring 1935 i samband med att Billeruds huvudkontor målades.

Målarna i Säfte lade ned stor möda på att utforma sin symbol. Avdelningen bildades 15 april 1931.

Säftebördige Åke Sandberg skrev en bok om målarna i kommunen. Arbetet ledde till en konferens i Säfte.

Det var vågat att ha röda fanor när de började tillverkas i slutet av 1800-talet. Så gjordes de också för att fackföreningarna ville visa upp sig. Den här fanan beställdes av Mälarförbundet i Säffle avdelning 111.

Margareta Ståhl som arbetar på Arbetarrörelsens arkiv har gjort en omfattande inventering av fackföreningens fanor i Sverige.

Fanan en fest för ögat

Varför gjorde arbetarna så vackra fanor?
Hur hade de råd med dem?

De frågorna ställde sig forskaren Margareta Ståhl och började inventera Sveriges alla fackföreningsfanor.

Som ett avslutande moment på torsdagens övningar av konferensen bjöds deltagarna på en fest för ögat.

Margareta Ståhl visade upp en liten del av de fanor som har blivit fackföreningsrörelsens speciella signum och som hon själv har gjort en omfattande inventering på.

Fanorna är mycket stora och därför hade hon endast två riktiga exemplar med sig till Säffle. De flesta är också gjorda av äkta siden och är sköra efter alltför välfärdigt väjande i vinden. Alltså visade hon de flesta av fanorna på diabilder.

6 000 fanor

Fanorna hade ett eget symbolspråk, bilderna broderades oftast på. Varje fackförening ha-

de egna symboler som betydde något särskilt för dem. I min inventering har jag försökt uttöna vad symbolerna betyder, berättar Margareta.

Den första fanan gjordes år 1864 av typografmestareförening. Efter det har det blivit 6 000 fanor som Margareta har fått in bilder på. De vackraste och mest intressanta bilderna har hon samlat i en bok och till hösten lägger hon fram dem i en avhandling.

Till vardags arbetar Margareta Ståhl på arbetarrörelsens arkiv och idén till att göra en bok av fanorna kom inför LO:s 100-årsjubileum.

Dyrbaraste tyget

Anledningen till att arbetarna skapade de vackra och ofta dyra fanorna har Margareta som sagt funderat mycket på:

– De ville ha någonting att visa upp sig med. De gjorde fanorna av siden för att det var det dyrbaraste materialet och de skulle erövra tillgången till vackra tyger från överheten, som de sa, berättar Margareta Ståhl.

MARIE KARLSSON

Fakta om arbetslivskonferensen

Konferensen pågår t o m söndag.

Fredagen inleddes med en mässa där representanter från bland annat företagshälsovården och fackliga organisationer ställde ut.

I dag, lördag, kommer man först prata om Mälarnas arbete, fackförening och liv i förändring. Representanter från Svenska Mälareförbundets förbundsledning deltar liksom flera Sättemälare.

Sedan håller professor Rudolf Meidner ett föredrag med namnet: Kan vi göra oss av med massarbetslösheten?

Mässan på Herrgårdsgymnasiet pågår också under förmiddagen.

Hur få ungdomarna att stanna?

Vad kan göras för att få ungdomarna att stanna i Säffle?

– Kommunen borde följa upp ungdomarna och locka dem tillbaka hit, sa Hans Hillerström, direktör för Satron AB, i sitt anförande.

Det förslaget var det många i salen som stödde när frågan diskuteras i ett rundabordssamtal lite senare. Kommunrådet Halvar Pettersson tyckte också att det var en bra idé och lovade att se om en sådan uppföljning är genomförbar.

Säffle har ovanligt många styr-, regler-, teknik- och elektroniikföretag och inom den branschen är det ett stort under-

skott på högutbildade som civilt ingenjörer och programmerare. De som är studiemotiverade och flyttar härifrån för att läsa på universitetet och högskola i de större städerna stannar väldigt ofta kvar i där eller flyttar utomlands. Problemet finns, i varierande grad, på alla mindre orter i Sverige.

Kompetensutveckling

Hans Hillerström tror att en av lösningarna är att satsa på kompetensutveckling hos de som är kvar i Säffle, de som går arbetslösa och de som redan arbetar inom företagen. Sådana utbildningar jobbar han redan med tillsammans med andra i kommunen i den så kallade Sättemodellden. Där gör man skräddarsydda utbildningspaket både för anställda och för arbetslösa.

Det handlar om basutbildningar så väl som spekskompetensutbildningar.

– Det är viktigt att få in studenter på företagen så att de kommer in i arbetslivet. Man ska ta hand om dem och till exempel ha faddrar till dem, sa Hans Hillerström.

En annan form av kompetensutveckling är kunskapslyftet som har funnits ett tag i Säffle. Många närvarande trodde att det har gett många en kick och ett nytt självförtroende som också är en avgörande faktor.

Professor Casten von Otter arbetar med arbetslivsfrågor i Bergslagen som är en mycket utstätt region när det gäller att rekrytera högutbildad arbetskraft. Han påtalade att många väljer storstaden för utbildning och nöjeslivets skull.

– Det är en fråga om livskvalitet. Ungdomarna vill ha något att göra på kvällen och så vidare. Kanske är det anpassningsproblemet, kanske måste småtterna förändra sig så att det blir mera attraktivt att bo där ur den aspekten, sa Casten von Otter.

Halvar Pettersson sa att det är viktigt att ungdomarna känner att de har växt upp i en bra kommun.

– Vi ska se till att Säffle är en bra kommun att växa upp i. Att vi har bra barnomsorg, skola och så vidare. När det blir dags för dem själva att bilda familj kan de tänka på att det var bra att växa upp i Säffle och vilja flytta tillbaka, sa Halvar Pettersson.

MARIE KARLSSON

Hans Hillerström direktör för Satron AB i Säffle talar om Sättemodellden när arbetslivskonferensen inleddes i Säffle.